

BEK ALI

MEN AXIR SENMAN

SHE'RLAR

KITOBIM

BIRINCHI

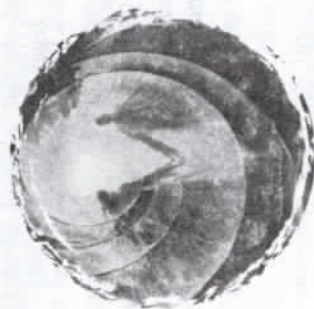
CS-6
168

O'ZBEKISTON YOZUVCHILAR UYUSHMASI
"IJOD" JAMOAT FONDI

BEK ALI

Men AXIR SENMAN!

She'rlar

TOSHKENT
"ADABIYOT"
2020

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TILIM VAZIRLIGI
TOSHKENT VILOYATI CHIRCHIQ
DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTE
AXBOROT RESURS MARKAZI

Книга должна быть
возвращена не позже
указанного здесь срока

Количество предыдущих
выдач

--	--

521
11-49

- 1016 -

BA

Nashr uchun mas'ul:

Nodir JONUZOQ,

*O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi raisi
birinchi o'rinbosari*

Mas'ul muharrir:

Zulfiya MO'MINOVA

Shoir Bek Alining mazkur to'plamidan joy olgan she'rlari inson qalb kechimmalari mohir musavvirining chizgan mo'jizaviy suratlaridir. Yosh ijodkor hayotni, insonlarni, borliqni yorug' tuyg'ularda ifodalaydi. Uning she'rlari Vatanga, ona tuproqqa, yurt tonglari va tunlariga, daryolari-yu irmoqlariga, yomg'irlar-u qorlariga jon rishtalari ila bog'liqdir.

To'plamdagi she'rlar adabiyot ixlosmandlarining qalbidan joy oladi degan komil ishonchdamiz.

Ushbu kitob 2018-yili O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi o'tkazgan Respublika yosh ijodkorlarining Zomin seminarida nashrga tavsiya qilinib, "Ijod" jamoat fondi tomonidan moliyalashtirilgan.

ISBN 978-9943-6473-3-6

©B. Ali, 2020

© "Adabiyot", 2020

BAXSHIYONA OVOZINGNI ESHITDIM

Bek Alining ilk kitobidagi she'rlarini o'qir ekanman, qadim baxshilarning davra olib oqshomdan sahargacha, sahardan allama-halgacha, kunni tunga ulab, tunni kunga ulab, insoniyatning asriy va azaliy dard-u armonlarini, ishq-u muhabbatini, mehr-u sadoqatini ifoda etgan sehrli ovozini eshitgandek maftun bo'ldim.

Odamlar nega baxshilarning dostonlarini bunchalar berilib tinglaganlar? Buning boisi ularning yuragiga baxshining yuragi mos tushganligi, dardlar o'xshashligi, tuyg'ular rang-doshligidir.

*Ot haydagan erlarning poyini o'pib kelding,
Kuzatgan bolang bisyor, barini kutib kelding,
Biri jahongashta-yu, biri jonon gashtadir,
Padarkush bolangni-da aybidan o'tib kelding.*

Bek Ali qisqa vaqt yurtdan uzoqdaligida Samarqandni naqadar sog'inganini o'zgacha intiqlik bilan ta'riflaydi. Inson onasiga bo'lgan sog'inchni shunday yolvorib ifodalashi mumkin.

Sen tomonga mo'ltirab boqsam, ko'rinasanmi?

Ayrim birinchi to'plamlarning bir-ikkita she'rini o'qib quvonib ketasan. Afsuski, qolgan sahifalaridan tuzuk she'r topolmay qiyalasan. Bek Alining to'plamini varaqlar ekanman, meni yuqoridagi hadik butunlay tark etdi.

Muhabbat haqida oshiq dilning o'rtanib "Seni unitolmayman, sendan kecholmayman" deguvchi satrlarini va shunga o'xshash armonli yozg'irishlarni ko'p eshitganmiz, ammo Xudo qo'l uchida bag'irga chizib qo'ygan rasmini o'chirishga o'chirg'ich topa olmayotgan oshiqona she'rliy ifodani birinchi bor eshittishim.

Mayli, qismat qilmish judo,

Lek bag'rima qo'l uchida

Sening rasming chizmish Xudo,

O'chirg'ichin topolmasman.

Bek Ali bir she'riga o'zbek she'riyatining darg'alaridan biri Rauf Parfining

"Kimning ko'zlaridan izlaysan meni?" satrini epigraf qilib oladi. Yosh shoir ulug' shoir Rauf Parfining ruhidan yiroqlashmasdan, uni takrorlamasdan yangi she'r taqdim etadi bizga:

*Qochib qayga bording! Dunyo, gardunman!
Bag'rimda uxlagin, bag'rimda uyg'on,*

Tunman!

Tunligimdan juda mamnunman!

O, tongman, uyg'onib izlaysan meni,

Bog'chada gullarga so'zlaysan meni.

Mening menligim yo'q, men axir senman!

"Kimning ko'zlaridan izlaysan meni?"

Bek Alining she'rilarini o'zimni unutib o'qidim. O, Onajonim, O'zbek she'riyati! Bir yaxshi shoirni qaysi bulbul qo'ngan beshigida ulg'aytiribsan?! Mangu o'lmas buloqlaring - baxshilarning sehrli ovozlari jism-u jonga joylabsan. Ta'zim senga! Bizni yangi ovoz va yangi g'unchalar ochilgan qalb gulzori bilan siylab marhamat ko'rsatibsan.

Uning kelajakda adabiyotimizning Bek Alisi bo'lib qolishida Alloh madadkor bo'lsin.

Zulfiya MO'MINOVA,

*O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi
a'zosi, shoira.*

SAMARQAND

Manglayimga qo'l tirab boqsam, ko'rinasanmi?
Sen tomona mo'tirab boqsam, ko'rinasanmi?
Uyqusiz kechalarning goh adog'i ko'rinmas,
Balki, kunduzi chiroq yoqsam ko'rinasanmi?
Sendan nishon axtarib ko'zim toldi, Samarqand!
Bolasidan-da g'arib onam qoldi, Samarqand!

Ot haydagan erlarning poyini o'pib kelding,
Kuzatgan bolang bisyor, barini kutib kelding.
Biri jahongashta-yu, biri jonongashtadir,
Padarkush bolangni-da aybidan o'tib kelding.
Sendan nishon axtarib ko'zim toldi, Samarqand!
Ketmon bilan aldanib otam qoldi, Samarqand!

Bibixonimdan boshlab yor kutadi ayollar,
Bahorda ketsa eri, qor kutadi ayollar.
Iqbol kutmas eridan, ro'zg'or kutmas eridan,
Bir erkakka yarasha or kutadi ayollar.
Sendan nishon axtarib ko'zim toldi, Samarqand!
Paxsa uyda yasanib yorim qoldi, Samarqand!

Huvullab o'tar umrim, guvullab o'tar umrim,
Diydoringga vaqt topmay, zuvillab o'tar umrim.
Goh ishxona, goh ko'cha, goh shinam kafelarda
Gap sotib o'zga umrin o'g'irlab o'tar umrim.
Orzular meni turli ko'yga soldi, Samarqand!
Dala-dashtda qo'y boqib do'stim qoldi, Samarqand!

Rus dalasin poyida ko'rfazlar ko'rinarinish,
Ko'k ko'llar ko'rinarinish, ko'p g'ozlar ko'rinarinish.
Men tug'ilgan tuproqda avliyolar xoki-yu,
Osmoniga qarasang, gumbazlar ko'rinarinish,
Sendan nishon axtarib ko'zim toldi, Samarqand!
Yana qayga sochilgan tuzim qoldi, Samarqand!

Temurbek qo'shinlari tilloga to'ygan ekan,
G'alaba-yu ayol-u urhoga to'ygan ekan.
Bir savol qiynar faqat, yori qolib ikkiqat
Tug'ilgan farzandiga qanday nom qo'ygan ekan?
Sendan nishon axtarib ko'zim toldi, Samarqand!
Suratimni ko'tarib bolam qoldi, Samarqand!

Goh el kezib toparman yo'qolgan ilhomimni,
Muhabbat borasida chala imtihonimni,
Iztirob ado qilib va firoq ado qilib,
Musofirlik bo'g'zinga keltirganda jonimni,
Sendan nishon axtarib ko'zim toldi, Samarqand!
Lekin qaytishga qaysi yuzim qoldi, Samarqand!

MEN TUG'ILGAN QISHLOQ HAQIDA TASVIR

Men tug'ilgan qishloqqa
Quyosh goh-goh mo'ralar:
Tom boshida mo'ridan
Tutun o'riab o'ralar.

Tutun o'riab o'ralar
Shamol belanchagida.
Mushugimiz bolalar
Issiq pechka tagida.

Paxta chigitlar onam,
Goh deraza shag'illar.
Tashqarida daraxtga
Qo'nib qarg'a qag'illar.

Menga hammasi singdi -
Qarg'a qag'illashi-yu,
Derazaning ko'zlari
Tinmay shag'illashi-yu.
Tom boshida mo'ridan
Tutunning o'rishlari.
Pechkamizga qalangan
O'tinning gurlashlari.

Goh tutab yashayapman,
Goho yonib ketaman.
Goh dalada tevadek
Yolg'iz qolib ketaman.

Boshing kelib qo'nar
Hali o'lmagan qarg'a.
Uch yuzga yetib yoshi,
Bulbul bo'lmagan qarg'a.

Menda tilmas, yaproqlar
Yurak zarbin chaladi.
Mening qishloq haqida
Ertaklarim qoladi.

Yog'och eshik ortida
Katta hayot kutgani
Derazaning oldidan
Vatan o'tib ketgani.

Murg'akkina go'dakning
Ilk ijod mahsullari.
Hamon paxta chigitlab
Tolmas onam qo'llari.

Ko'z oldimdan o'tar-u
Yong'irday sel bo'laman.
Bir kun kelib, bir uyum
Tuproqqa el bo'laman.

Tasvirlarga burkanib
Ketaman loy ko'chada.
Bir-biriga suyanib
Tutun puflar uychalari.

TOPOLMASMAN

Deysan: Hayot gulgun, jonim,
Gulgun desam, bugun, jonim,
Hayotim ming tugun, jonim,
Ikki uchin topolmasman.

Qara, gullar mavhum emas,
Deding: yo'llar muhim emas.
Qayerdadir olsang nafas,
Seni nechun topolmasman?

Mayli, qismat qilmish judo,
Lek bag'rima qo'l uchida
Sening rasming chizmish Xudo,
O'chirg'ichin topolmasman.

Bek ALI

10

"Kimning ko'zlaridan izlaysan meni..."
Rauf PARFI

Olis makonlarda bo'lib faromush,
Bog'chalarga tushib qolganda yo'ling,
Atirgul qoshida turgancha xomush
Qizil yaproqlarin silarmush qo'ling.

Ko'zlarin silarmush, qoshin silarmush,
Tikon tilib-tilib, loshin silarmush.
Nozik barmoqlaring qismatdoshimning -
Bechoraning yolg'iz boshin silarmush.

Men-ku, jununvashman, men-ku, Majnunman,
Qochib qayga bording! Dunyo, gardunman!
Bag'rimda uxlagin, bag'rimda uyg'on,
Tunman!

Tunligimdan juda mamnunman!

O, tongman - uyg'onib sizlaysan meni,
Bog'chada gullarga so'zlaysan meni.
Mening menligim yo'q, men, axir, senman!
Kimning ko'zlaridan izlaysan meni!?

11

MEN AXIR SENMAN!

OG'IR SAVOLLAR

(*Xalqona*)

Qora tunnig bag'rin yorar it hurib,

Qora tunga bag'rin yorar it hurib.

Yo qora tun it bag'rida hurarmi,

Yo it qora tun bag'rida o'tirib...

Yo'q, bilmayman, xonam to'la kitobmi,

Yo kitobga to'la xona edimi?

Bizdan kechgan qizlar ona bo'p qopti

Yoki kechmasidan "ona" edimi?

Ming o'rgilib, ming aylandim dunyoni,

Quyosh bilan teng aylandim dunyoni.

(Asab buzib, hargiz torlik qilmadim)

Dunyo qadar keng aylandim dunyoni.

Uyda qolsam, non, tuz-u choy yo'qmidi?

O'n beshimda porlagan oy yo'qmidi?

Menam senday oshiq keldim, Alpomish,

Zindoningda ortiqcha joy yo'qmidi?

O, onam-a, bag'ring o'rtab dog'lading,

Yo'q, bag'ringni o'rtar edi dog'laring.

Larzon-larzon mevalari to'kilib

Qaytishimni kutar edi bog'laring.

Men, jununvash to'nin soxta kiydimmi,
Bo'za quygan xonaqohda kiydimmi?
Nima bo'lsa bo'ldi, endi kiydim men,
Lek bilmayman, o'zim xohlab kiydimmi?

Minay desam, boqqaning toy yo'qmidi,
Toy ushlarga yoki Qultoy yo'qmidi?

Menam senday mag'rur keldim, otam-a,
Qo'rg'oningda ortiqcha joy yo'qmidi?

Safar deding, menam badar ketarman,
Toshim tushgan Shoshga qadar ketarman.
Umrnim qadar ketayapman, o'ylasam,
Ko'zdan qochib qoshga qadar ketarman.

Shahzod etib qorisang, loy yo'qmidi,
Shahzodasiz qolgan saroy yo'qmidi?
Zarra omad bitar bo'lsang, Xudojon,
Peshonamda ortiqcha joy yo'qmidi?!

SHOIR EMASDIM UNDA

Shoir emasdim unda,
Bilmas edim yurtlarni.
Faqat tanir edim men
Yonib ketgan tutlarni.

O'tlayotgan u sigir
Buzog'iga mehribon.
Men bilan mol boqqan qiz,
Molboqar qiz Gulandom.

Kunlar sovuq. Kuz edi,
Gulxan yoqib isindik,
Gulxan yondi yuzingdek,
Kunlar sovuq. Kuz edi.

Cho'g'larni ishonmadik
Qora tuproq tagiga.
Amallab solib kettik
Qari tut kavagiga.

Maktab bordik shu yo'ldan,
Yorilgan lab qonardi,
Yo'l chetida - paxmoqsoch,
Qariya tut yonardi.

Shoir emasdim unda,
Deyolmadim "Bu yurak!"
U vaqt ishqning sha'niga
Keltirmagan edim shak!

UYGA VAZIFA

Tuni bilan sevalab yomg'ir,
Tongni gullar ifori tutdi.
Maktab tomon bolakay, dovdir,
Orzularin ko'tarib o'tdi.

So'ngra peshin u hardamxayol,
Qaytdi uyga kavshangancha non.
Bunda, qurib qaqshagan orol
Kitobida saqlar edi jon.

Uy vazifa va ushbu sana
Daftarida etilgandi qayd.
Kechga shamol qo'zg'oldi yana,
Chiroq o'chdi dars tayyorlar payt.

To tonggacha tinmadi yomg'ir,
Tirqishlardan shamol cho'zdi qo'l.
Bola sho'rlik muallimiga
Ne deyishin o'ylardi nuqul...

Ertasiga doskada g'amgin,
Ko'z uzmadi sinf polidan.
Lek ustozga og'iz ochmadi
Qishlog'ining og'ir holidan.

O'sha onda u topmadi so'z
Yuragini kuydirgan g'ashga.

Axir, yuzi chidamadi, tuz
Totgan tuprog'iga tuflashga.

Ha! Men edim o'sha bolakay,
Ovulga tosh otib bo'lmaydi.
Vatan agar do'zax bo'lsa ham,
O'zgalarga sotib bo'lmaydi!

- 9407 -

SINGLIMGA MAKTUB

(*Baxtinisoga*)

Ketib borar avtolarda, ulovlarda,
G'am o'zimda, shodliklarim birovlarda,
Sen sezasan, men bilaman, ona singlim,
Hayratlarim, hasratlarim ketib borar,
Senga qachon bu xatlarim yetib borar.

Yarim yo'lida, bekatlarda to'xtab-to'xtab,
Beg'amgina bolachaday uxlab-uxlab,
Shoshmaydimi senday go'zal qiz yoniga,
Kerak bo'lsa, yelkasiga qanot bog'lab.
Burgutdayin haybatlarim ketib borar,
Senga qachon kalxatlarim yetib borar.

Kechagina yosh edim-u, ko'ksim to'lgan,
Yuragimda, esiz, qancha orzu bo'lgan.
Baxtni faqat mehnat bilan topmoqchiydim
O'ynab-kulib yurmoqchiydim men sen bilan.
Baxt ortidan zeb-u zarim ketib borar,
Senga qachon ro'yxatlarim yetib borar.

Uxlab yotar Alpomishlar qudug'ida,
Hayqirishlar va yonishlar, qudug'ida.
Rashk qilaymi Barchinoyini Ultontozdan
Yarashgaymi qizg'onishlar pul yo'g'ida?

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TALIM VAZIRLIGI
TOSHKENT VILOYATI CHIRCHIQ
DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
AXBOROT RESURS MARKAZI

Singlim, bo'yi osmonlarim ketib borar,
Senga qachon dostonlarim yetib borar.

Biz-ku cho'g'ni, kulni o'ynab katta bo'ldik,
Gohi she'rda, goh qalamda, xatda bo'ldik.
Ma'yusgina, dilgirgina bolachalar,
Hayot ko'zni ko'kartirdi – shatta bo'ldik.
Musichaday insonlarim ketib borar,
Senga qachon bo'ronlarim yetib borar.

Yetib borar goh o'ngidan kelgan tushlar,
Ozod osmon kengliklarin tuygan qushlar.
Sen har kuni soyasida xayol surgan
Yolg'izgina daraxtga in qo'ygan qushlar.
Balki, oshkor, balki, pinhon ketib borar,
Borganda ham Shoir-u shon yetib borar.

Bek ALI

18

MANGU TONMOQ QO'SHIG'I

Lovulladim muz shaharda
Qaro kechda, tong saharda.
O'tin bor-u cho'g' qidirib
Hamma sarson bir mahalda:
Mag'rib, mashriq tomonlar jim,
"Sen olovsan!" demas hech kim.

Janub ko'chdim, tinmay uchdim,
Ko'kdan oyni olib tushdim.
Parvoz lozim degan chog'i,
Qush o'tsa ham yetti pushtim:
Hatto oy jim, osmonlar jim,
"Manov qushd-i-i-r..." demas hech kim.

Qunishaymi, "qurbonman" deb,
"Nohaqlikka o'lponman" deb.
"Shu vatanga erk talashgan
Qodiriyman, Cho'lponman" deb
Yig'lab bersam senga, singlim,
"Ko'ngli bo'shdir" demas hech kim.

Hadiksirar har so'zingdan,
Suv ichmaydi hovuzingdan.
Bu olamni tushunmaysan,
Kechmay turib to o'zingdan.
Ollisdan ko'z suzishingdan
Va sollanib yurishingdan

Nega, nega seni, singlim,
"Hurkak ohu" demas hech kim?

Tan olmaydi, xoh chinor bo'l,
Tashna bo'lg'in, suvga zor bo'l,
Lek bahorda kurtak yozib,
Saratonda soyador bo'l,
Boshga laylak qursa ham in,
"Sen daraxtsan" demas hech kim.

Do'stim, alam qilar ba'zan,
Yupanch kutib to'rt tarafdin,
"Bolam-chaqam" deb yugurib,
Odamlikka da'vogarsan.
Sabr-kosam to'ldi lim-lim,
"Odammisani?" demas hech kim.

Lovulladim muz shaharda,
To'rt tarafi so'z shaharda.
Ko'zgu kerak emas, do'stim,
To'lib yotar ko'z shaharda,
Hamma loqayd va hamma jim,
Kimligini bilmas hech kim.

CHUMOLI

Buncha chiranasan, chumoli?!
Yashasang bas baxtiyor.
Qara, harir ro'molli
Kapalakning baxti bor,
Buncha chiranasan, chumoli?!

O'tga urib o'zingni,
Cho'g' sug'urding toshlardan.
Nuri ketdi ko'zingni
Va ayrilding sochlardan,
O'tga urib o'zingni.

Qaysi bildi, kim bildi?
Dashnom to'ldi quloqqa.
Tumorchadek o'g'ilni
Tashlab kelib qishloqqa,
Qaysi bildi, kim bildi?

Joning topmaydi orom,
Bir kulib uxlamaysan.
O'zing ayt-chi, nimani
Izlashdan to'xtamaysan?
Joning topmaydi orom...

Hammasi oddiy hol-ku,
Daraxtning gullashi ham.
Silliq taqvodor tulki

Bitta g'isht qo'ymading akangga o'xshab.
Sendan xavotirman...

Sendan xavotirman, mitticham – yalpiz,
Kim silar boshingni, men bo'lmagan kun.
Hozir azob cheksang, birga yig'laymiz,
Quvonsang, ozgina yayrashim mumkin
Yoki aldash mumkin qismatni hatto.
Sen ham shu akaning g'o'r singilchasi,
Tilana olmaysan o'lguningcha to.
Sendan xavotirman...

Sendan xavotirman, bahor kelmasdan
Shoshilib ko'klagan gulim – boychechak.
Ertaga ne bo'lar, buni bilmasman,
Har holda, xiyonat qilmasang kerak?!
Ortinga qarasam, yashagim kelmas,
Sen ham shu akaning g'o'r singilchasi,
Oldinga ham qadam tashlaging kelmas.
Sendan xavotirman...

Sendan xavotirman, o'ylovim uzun,
Jaydari rayhonim, jonim, jahonim.
Eng qoloq ovulda o'sganim uchun
Bo'lar-bo'lmasga ham qaynaydi qonim.
Sen ham kengliklarda ulg'ayding, o'sding,
Sen ham shu akaning g'o'r singilchasi,
Bu dunyoda yo'qdir sening ham do'sting.
Sendan xavotirman...

Sendan xavotirman, gulim – sumbula,

Dunyoni pullashi ham,
Hammasi oddiy hol-ku!

Orzu-havas deysan-da,
Chumoli – oshnaginam.
Peshonangda bo'lganda
Chiqararding qanot ham,
Orzu-havas deysan-da!
Buncha chiranasan, chumoli?!

SENDAN XAVOTIRMAN

(*Singlim Feruzaga*)

Sendan xavotirman, nilufar gulim,
Bugun borman, mening ardog'imdasan.
Ertani o'ylasam, buzilar ko'nglim,
Bu buzuq dunyoda kimga borasan,
Kimlarga noliysan, kimga yig'laysan?
Sen ham shu akaning g'o'r singilchasi,
Non ham g'amlamaysan, pul ham yig'maysan.
Sendan xavotirman...

Sendan xavotirman, nastarin gulim,
Iforing tutganda tong pallalari.
Mendan umid uzsang boshpana so'rab,
Yo'lar ekansan qay kulba sari
Yoki qay bekatda qolarsan to'xtab?
Sen ham shu akaning g'o'r singilchasi,

Mehr berolmadim, vaqtim bo'lmadi,
Na shodlik ulashdim davlatim bilan,
Saroyim bo'lmadi, taxtim bo'lmadi.
Rahnamo bo'lmadim el-u ulusga,
Sen ham shu akaning g'o'r singilchasi,
No'noq tug'ilgansan havoyi so'zga.
Sendan xavotirman.

Bir og'iz so'z bilan aytmoqchi edim,
Sendan xavotirman...
Senga kuyaman.
Sen uchun har mahal nonning yarmini
Va qolgan umrimni saqlab qo'yaman.
Yolg'iz yashamoqni etgandim odat,
Sen ham shu akaning g'o'r singilchasi,
Hayot yo'ling tanholikdan iborat.
Sendan xavotirman...

Bek ALI

24

O'Z QOVURG'AM

Shaytonni hushyor ayladi,
Ne desa, inkor ayladi.
Bir hovuch tuproqdin meni
Tangrim qorib bor ayladi.

Bu jahonda edim yolg'iz,
Yig'layverdim, totmadim tuz.
Bir uxladim. Keyin Ul o'z
Qovurg'amga lol ayladi.

Qaylardasan, doding bormi,
Meni eslar yoding bormi?
"Hijron" degan fandin seni
Ayt, zarra savoding bormi?

Aytil, nechun chekmaysan g'am?
O'ylar bo'lsam, axir, bu dam:
Vo darig'o'z qovurg'am
Bag'rimni shudgor ayladi.

TENGDOSHLARIM QO'SHIG'I

Mengacha yetmadi Temurning tig'i,
 Mengacha yetmadi Bobur sadosi.
 Endi mening she'r deb bilganim yig'i,
 Endi men shunchaki kafan gadosi.

Mengacha ibrat ham, fitrat ham bo'ldi,
 Mengacha nafrat ham, g'aflat ham qodir.
 Lekin men baribir padarkush bo'ldim,
 Sumbatim shalpayib qolgan bahodir.

Mengacha Mashrabni oqladi tarix,
 Mengacha Majnunning yo'li fidoyi.
 Dunyoga keldim-u, muhabbatni ham
 Men uchun harom deb aytadi Xudoyim.

Sizgacha borar yo'l go'yoki sirot,
 Na menda xachir bor, na-da bor toyim.
 Navoiyga torlik qilgandi Hirot,
 Menga esa dunyo toridir, guloyim!

Mengacha avliyo ishi g'am edi,
 Mengacha shoirning xayoli uchqur.
 Qanday oh chekishni bilmayman endi
 Va yozgan-chizganim hammasi bir pul.

Endi bilib qo'ygil, ey manglayi sho'r,
 Endi bilib qo'ygil, ko'zlari mustar.

Mengacha Qorajon nobud bo'libdur,
 Mengacha qolmagani dunyoda do'stlar!

Kuzda kuzatganim qushlar qaytmadi,
 Qaytmadi ko'nglimga bir ilohiy nur.
 Hovlimdagi daraxt shoxiga qo'nib,
 O'zga yurt haqida ertak aytmadi...

Aytmadi, mensizlik azobmi, yoron?
 Ko'kdagi oymidir, oftobmi, yoron?
 Ketguncha lof urib vafo haqida,
 Mengacha va'dalar qop-qopmi, yoron?

Mengacha yozildi ilohiy kitob,
 Mengacha ichildi masih quygan may.
 Bu qanday bedodlik, yuzlari oftob,
 Menga kelganida topilmas labbay?!

Nilufar undirgan zot.

Ba'zan o'zim chaqirgan
Qismatning dastidan "dod!"
Deb sening ko'zlaringga
Yolg'on boqaman doim.

KUZ

Anorlarning ko'kragi
Yoritguday, qarasam.
Olma nobud, tuproqqa
Qoritguday, qarasam.

Qarasam, yaproq so'nggi
Tilovatga shaylangan.
Daraxt esa bugungi
Ahvolimga aylangan.

Ishqning hosili, hijron
Nurida bo'ldi qirmiz.
Eshikda kuz va xazon,
Sen qaydasan, bog'bon qiz?

IQROR

Bu giryona ellara
Giryon boqaman doim,
Bu hayrona ellara
Hayron boqaman doim.
Suvoq ko'rmagan uyga
Qaldirg'ochlar in qo'ygan,
Men ham tushib shu ko'yga
Vayron boqaman doim.
Kibr shamoli esdi,
Yutmagan zot qolmadi.
"Manfaat" so'zin esda
Tutmagan zot qolmadi.
Tuproq edim, boshimga
Chiqmagan zot qolmadi.
Hatto bosh ko'tarib ham
Arzon boqaman doim.
Ey, yalpizni erkalab,
"Bolam" degan ona yer,
Kenja qizin erkalab,
"Onam" degan ona yer,
Olislarga tikilib
Yelkalarim mung'ayur.
Botayotgan quyoshga
Alvon boqaman doim.
Kechir, menga dard berib
Darveshga do'ndirgan zot.
Dashtday qaysar ruhimda

TENGQURLARIMGA MASLAHAT

Agar hayot bo'lsa, bobom aytardi,
Qaysi yo'l adolat, qaysi malomat.
Meni olislarga uloqtirganin
Qaysi g'ussa yoki qaysi "karomat".

Agar hayot bo'lsa momom bechora,
Nasihat qilardi tanglayi qaqshab.
Shunda yurmas edim katta shaharda
Sutdan qolib ketgan buzoqqa o'xshab.

Osmonlar rangini yo'qotgan kecha
Va yo kul sepilgan bechora boshlar.
Azobdan sochlari oqargunicha
Sharob simirguvchi qiyofadoshlar.

Yuragim og'rig'i,
Ko'zim achishi,
Ba'zi oqshomlarda uyqu qochishi,
Kimningdir shoirning xatolaridan
Pana-pastqamlarda og'iz ochishi,

Balki, bo'lmas edi,
Yarimjon bo'lsam,
Ular mangu bo'lsa, hech qachon bo'lsam.
Bu dunyoda yolg'iz men yomon bo'lsam,
Qachondir yiqilsam va tamom bo'lsam.

"Agar hayot bo'lsa..."
demoqni tashlang,
Tuproqda hech kimni tinglay olmayman.
Siz qanday edingiz, o'shanday yashang,
O'lsam, boshqa odam bo'lib qolmayman!

Yozganim o'zimga, ko'zoynak ko'zimga,
Sarmast chog'larimda – yurak so'zimga,
Xayoliy bichilgan ko'ylak qizimga
To'g'ri kelmadi...

Shunchasi yetmaganday –
G'am ustiga yana g'amday,
Seni topdim deganimda – yulduzing
yulduzimga
To'g'ri kelmadi.

Telefon, karmonim, lash-lushlarimni.
 O'shunday yig'layman, shunday bo'zlayman,
 Shunday hayqiraman, shunday kulaman.
 Keyin bir o'zimga kelgan chog'imda,
 Pufaklar ko'tarib yurgan bo'laman.
 Rassomlar ishiga bo'lgancha maftun
 Xayol qatlarimga seni chizarman.
 So'ngra do'konchada qurol o'q'talib
 Temir quyunchaga o'qlar uzarman.
 Velosiped uchmoq, o, rohatijon,
 Ayniqsa, ko'zingni yumib olganda.
 Yiqilish oldidan uyg'onar vijdon,
 Qo'rqma, men har safar omon qolganman.
 Qushlarga boqqanman – ular farishta,
 Ular mo'min-qobil, ular ko'ngilchan.
 Ular ko'p uzoqqa uchib ketmaydi
 Bag'ridan joy bergan daraxtlaridan.
 Men esa adashdim, qanot chiqarib
 Uchdim olisdagi orzular sari.
 Bu yo'lda juda ko'p nuqson orttirdim,
 Lekin manzil olis tuyular hali.
 Mayli, tushkun gaplar menga yarashmas,
 Seni bezdiradi yig'loqi oshiq.
 Toshkentning eng zavqli tarafi shuki,
 Puling bo'lsa, hamma eshiklar ochiq.
 Kinozal yonidan shundoq o'tganda,
 Hashamdor kafega qayrilar bo'lsang.
 Anov, kimyogarlar idishin ushlab
 Baxtiyor jilmaygan men edim, bilsang.
 Sekin tun o'rmalar oyna ortida,
 Chiroqlar jimirlar, odamlar o'tar.

MEN SENGGA TEATR QO'YIB BERAMAN

Azizam, go'zolim, munisam, gulim,
 Zerikib ketdingmi, xonalar tormi?
 Meni sog'indingmi yoki dunyoda
 Mendan ham muhimroq o'ylovning bormi?
 Shovqinli kunlarda, ola-tasirda
 Mahkum malikadek sochlaring o'rib,
 Jamoling ko'rinar olis qasrdan,
 Qo'l siltayman deraza yonida turib.
 Surbetligim uchun meni afu et,
 Yig'lab sevolmayman, bo'zlay olmayman
 Va butun dunyoga g'ashiqqan itdek
 Egam chorloviga quloq solmayman.
 Afsus, jangchi bo'lib tug'ilolmadim,
 Temirchi emasman, bilagim bo'shang.
 Men senga teatr qo'yib beraman,
 Ro'zg'or yumushidan bo'shagan bo'lsang.
 Sen uchun betayin shoirman-u, lek
 Tonglarga hokimman, tunga soqchiman.
 Parda ko'tarilgan sahnadagidek
 Brodveyni senga eslatmoqchiman...
 Yerosti yo'lida gitara chertar
 Turqi sovuq, ammo ovozi shirin
 Sochlari hurpaygan uch-to'rt yigitlar
 Menga uzatishar pivodan birin.
 Keyin jo'r bo'lamiz, yangraydi qo'shiq,
 Unutib ishni va tashvishlarimni.
 Sozning g'ilofiga uloqtiraman

Go'zal ofitsiantka, juda sabrsiz,
Hisob so'rashimni ichikib kutar.
Balki, boshqa narsa, balki, boshqa so'z
Aytishimga umid bog'layotgandir.
Bechora chiroyin qiladi ko'z-ko'z,
Bekorga ko'z qirin solmayotgandir...
Xullas, yana o'sha yarim-yalang'och
Qizlar orasida tashlayman odim.
Keyin lug'atimdan sening ismingni
Va uyim manzilin topolmay qoldim.

Shunaqa,

Poytaxtda shunaqa edi,

Hamma tashvishlardan xoli bo'lardi.

Hatto tilanchining Xudo yuqtirgan

Ovozi bo'lardi, tori bo'lardi.

Shunaqa,

Biz juda baxtiyor edik,

Hozir jangdan qaytgan askarga o'xshab

Ko'nglimiz tusagan taomni yerdik

Va go'zal qizlarga otar edik gap.

So'ng birdan zaldagi chiroqlar yondi,

Olqishlar chalindi, hamma qo'zg'oldi.

Sahnadagi bo'm-bo'sh Brodvey bilan

O'sha sadoqatli qushchalar qoldi.

Azizam, go'zolim, munisam, gulim,

Zerikib ketdingmi, xonalar tormi?

Ayt-chi, qishlog'ingda Brodvey yoki

Begalining biror nusxasi bormi?!

BIR YOMG'IR YOG'SAYDI

"Bir yomg'ir yog'saydi,
tinmay yog'saydi..."
Abdurashid Suvonov

Bir yomg'ir yog'saydi, tinmay yog'saydi,
Shamol nayrangiga ko'nmay yog'saydi.
Mening ohorimni yuvib ketsin-u,
Sening yuzlaringga qo'nmay yog'saydi.

Gunohim yelkalab o'tarman bot-bot,
Hayosiz lablardan izlarman novvot.
Bu osiy boshimga, ey yaratgan Zot,
Bir yomg'ir yog'saydi, tinmay yog'saydi.

Qay kun kiprigingda nammi, ko'rgandim,
Meni deb chekligan g'ammi, ko'rgandim?
Ona, yanoqlarim qaqrab turgandim,
Bir yomg'ir yog'saydi, tinmay yog'saydi.

"Yashinman!" dedim-u bulutni kesdim,
Ota, dag'al bo'ldim - sukutni kesdim.
Soyangda soyalab, sen - tutni kesdim,
Bir yomg'ir yog'saydi, tinmay yog'saydi.

Maysalar qaytadan tutar emish bosh,
Bilmadim, qaytadan bo'larmanni pok.

Yana bulutlarsiz qoraymoqda qosh,
Qaydadir, sevgilim, ko'zyoshing halok.
Ezg'in tuyg'ularing, miskindir bardosh,
Nahot ko'z yoshingda etdim ishtirok?!

Yana tongni kutdim qoqmasdan mijja,
(Xira kengliklarda tuman oqsaydi.)
Sevgim, menim bo'ldi changigan ko'cha,
Bir yomg'ir yog'saydi, tinmay yog'saydi!..

SHOIR HAQIDA AFSONA

Qachonlardir sel kelib qishlog'ini olganday,
Keng dalada chayla-yu to'rtta cho'ponqolganday,
Xudoyim kosasiga ko'zyoshini solganday,
Kechib qarindoshlardan ichaverdi bir shoir.

Shayton aytdi: "Rohat bor, kel, o'ynaymiz-kulamiz,
Bu besh kunlik dunyoda og'a-ini bo'lamiz!"
Uning qoshida iblis ip esholmas, bilamiz,
Payg'ambardan qolishmay ko'chaverdi bir shoir.

Alam qilar, gar ona bolasini unutsa,
Tug'ruq chog'i azob-u nolasini unutsa,
Samarqandning bag'rida o'tgan damlarin qo'msab,
O'z vatanin yodidan o'chaverdi bir shoir!
Hammasiga qo'l siltab ichaverdi bir shoir!

Unda qolgan qadrdon, unda qolgan xayoli,
Unda qolgan uch jujuq erkalatib ayoli.
Gohida o'rindiqdan turmoqqa kelmay holi,
Yettinchi osmonida uchaverdi bir shoir.

Sizga aytmas, ichinda ajdaho o't puflaydi,
Sizga aytmas, ichinda Sulaymonlar uxlaydi.
Sizga aytmas, yer sharin aylanishi to'xtaydi,
Falakning jumbog'ini yechaverdi bir shoir.

QIZIMGA MAKTUB

O'zimga eng katta jazo o'ziman,
O'zinning eng katta dushmanim o'zim.
Quralay ko'zingdan, shahlo ko'zingdan
Kichikroq olchalar pishdimi, qizim?

Men yo'qman, allaga burkanar kulba,
Yodingga tusharmi qaysidir so'zim?
Yayrab kulganingda bog'da mevalar
Bag'rimday uzilib tusharmi, qizim?

Men yo'qman, qaldirg'och qaytadi lekin,
U uchun mo'tabar ayvondagi in.
Sen undan dadangni so'rasang sekin,
Inlari o'prilib tushdimi, qizim?

Men yo'qman, bir kuni yo'qolar soyam,
Qaysidir she'rni deb qarodir yuzim.
Bir daraxt bo'lardi "qaroli" degan,
Hali ham mevasi qaromi, qizim?

Yodimda, tumanday changigan ko'cha
Va tayyoq ko'tarib quvlagan qo'shni.
Sevaman, shira tushgan ko'ylaginggacha
Sog'inib-sog'inib xayol surishni!

Sevaman, ariqning yonida yalpiz
Chuqur xayollarga berilgan kunni.

Bo'ldi, unga gap sotmang dunyoning torligidan,
Layloning soddaligi, Majnunning xorligidan.
Hali uning qotmagan yuragi borligidan
Simyog'ochmi "tog'am" deb quchaverdi bir shoir!
Duch kelganni do'st bilib ichaverdi bir shoir!

Nahotki unutmok mumkindir, ayt-chi,
Sening harorating tushmagan tunni?!

Bilaman, dunyoning to'rt tomoniga
To'rtta unsur kabi sochilgan tuzim.
Ilk bor qadam qo'ysang ilm komiga,
O'zim o'rib qo'ysam sochingni, qizim!

Bilmam. Nasib etar balki u kun ham,
Balki, safarlar ham topar nihoya.
Ayt-chi, daydi itlar qaytib, bugun ham
Iizg'anak qishloqda izlarmi soya?

O, qizim, shamollar topolmas makon,
Gar oshiq bo'lmasa, bulbul balodir.
Ba'zida ariqqa botirilgan non
Bebosh bolalarning aqlin olodir.

Qishloqda bir Xudo bo'ladi, ishon,
Qolganlar biz kabi motamsarodir.
Sen uchun olisda saqlayapman jon,
Lekin bu yerlarda hamma "Xudo"dir.

GULIJON

Tarnovdan chak-chak tomib,
Goho yurakday yonib
Sen menga yalinmaysan,
Menday senga yolvorib
Dardini etib doston
Yomg'ir yog'di, Gulijon.

Boshyalangan, soching ho'l,
Suvga sho'ng'ib olgan yo'l.
Dunyo g'uborlaridan
Qutulish bilan mashg'ul.
Butun tabiat sarson,
Yomg'ir yog'di, Gulijon.

Bu borliqmi?.. Bir tanga!
To'n yarashmas sallamga.
Goh bo'zlatasa bitta non,
Mehr qayda sanamga.
Ko'zyoshim topmay makon,
Yomg'ir yog'di, Gulijon.

Yo'q, singiljon, jilmayma,
Buni Xudo bilmayma?
Yashirib nima topdim,
Ochiq aytsam, kulmayma
Ustimdan uch-to'rt nodon?
Yomg'ir yog'di, Gulijon.
Yalpizga sig'inaymi?

Yolg'izga sig'inaymi?
"Yuragim to'kildi" deb
Yo qizga sig'inaymi?
Ohimga to'lib osmon,
Yomg'ir yog'di, Gulijon.

G'ozaga egilgan u
Onamday yig'lamsirab.
Osmonda qora bulut
Oyog'in bosar sudrab.
Egatlar zahridanmu,
Yorilib ketgan tovon...
Yomg'ir yog'di, Gulijon.

Ko'cha chiroqlarining
Tanasidan tomchilab,
Yomg'ir katta shaharni
Bir lahzada etdi zabt.
Goh kechki shom toliqqan
Ko'zlaringday mo'ltirab
Yo bog'ini izlagan
Senday qizga kuyibmi?
Yoki menday qo'lini
Iyagiga qo'yibmi?
Chaqmoqning oloviga
Tamakisin tutatib,
Qurum bosgan o'pkadan
Gumbur-gumbur yo'talib.
So'ng jimgina, bezabon
Yomg'ir yog'di, Gulijon.

ANGLASH

Ko'zar o'sha, qoshlar o'sha,
Sochli-sochsiz boshlar o'sha,
Bahor o'sha, ayvon o'sha,
Qaytgan qaldirg'ochlar o'sha.

Tun zulmati o'zgarmagan,
Oy tirishar, shamol yelar
Va eshikning tirqishidan
Kuz yo'llagan sovuq kelar.

It ham o'sha - akillaydi,
Keyin yomg'ir chakillaydi.
Paypoq kiymay yurgan bola
Kechga borib kakillaydi.

Qaytib kelar terimchilar,
Qiz-u o'g'lon, yosh-u qari.
G'iybatchilar, irimchilar
O'sha-o'sha, bari-bari...

Kuni bilan yulib-yulib,
G'ozazorda javlon urib,
Hatto tabelchilar o'sha -
Tarozidan urib-urib.

Osmo o'sha, yer o'shadir,
Yarim-yuluq she'r o'shadir.
Xotinining topgan pulin
Ichib qo'ygan er o'shadir(!)

Taqvim kunim sanayverdi,
Yurak unim sanayverdi,

Kunim-tunim sanayverdi,
Unim-bunim sanayverdi.

Yoki so'zga, yoki sizga,
Shahardagi oppoq qizga –
Boshqa-boshqa, o'zga-o'zga
Oshiqligim sanayverdi.

Oh, daraxtga do'nmoqchiydim,
Hovlingizda unmoqchiydim.
Sizning o'sha qalbingizda
O'sha odam bo'lmoqchiydim...

Ko'zlar o'sha, qoshlar o'sha,
Hamon yuluq sochlar o'sha.
Boy kun sayin boy bo'ldi-yu
Hamda yupun ochlar o'sha.

Siz o'shasiz, men o'shaman,
Alamimga dard qo'shaman.
Hatto she'rda yangi so'z yo'q,
Hatto qushlar ochmas burgut!

Avval cho'g'-u keyin olov,
Minbarlarda maqtov-maqtov.
Qadam tashlab mayin-mayin
Umr o'tib ketar keyin.
Yashadingiz o'sha-o'sha,
Sizni ko'mar o'shandayin!

Xudoning berari to'zim-da qoldi,
Sevgilim, ketishing ko'zimda qoldi.
(Sen uchun dunyoni sevar edim men)
Va endi hamma gap o'zimda qoldi.

Nihoyat, botirib o'zimni g'amga,
Kulsam, o'xshamayman kulgan odamga.
Yig'lasam, ko'zyoshsiz yig'i tatirmi?
Hech zamon yupunlik yig'latadirmi?!

Yoki bir kori-hol o'ylab top o'zing,
Masalan: daraxtning so'nggi xonishi.
Balki, yig'latardi quvragan kuzning
Bahorning yuzidan bo'sa olishi.

Balki, bolalarning uyqusin buzgan
Gumburak ovozi ko'zga yosh ilsa...
Yig'latgin, sevgilim, meni yig'latgin,
Yig'lamay yig'latgin, iloji bo'lsa.

Nahotki, botirib o'zimni g'amga,
Kulsam, o'xshamayman kulgan odamga.
Xudoga bir hovuch tilovatim yo'q –
O'lsam, o'xshamayman o'lgan odamga.

KOSAGUN SHOIRNING AYTGANLARI

(Xalqona)

Go'rkiboy aytdi:

Qirq bo'lmasa chortang bo'lar emish.

Mohiboy aytdi:

*Sen, Go'rki, gapni nima bilasan, seni
biy qilaman, o'zim kosagun bo'la
man, sening telpaging o'ng otaliq
bo'ladi, mening telpagim chap otaliq
bo'ladi, chortang bo'lamiz...*

"Kuntug'mish" dostonidan

Na Xayyomdan topdim orom,
O'v-v, dunyoning yuzi qursin.
O'ng yon telpak, ko'targin jom,
Shahnozimiz omon bo'lsin!

Qushlar janubga shaylandi,
"Yur!" deb tomimda aylandi.
Bilmadi, hijroning chekib
Janub qonimda aylandi.

Na do'stim bor, na raqqosa,
Xirom aylab jonim olsa.
Qo'lingda tebrantar kosa,
Chap yon telpak, ko'tar endi.

Go'rkiboyim, Mohiboyim -
Tirik yetimga kuygayman.
Bu nomard dunyoda doim
Tirikligimga kuygayman.

Sevib oydinlashib ketgan,
Ul oy, oyni tashib ketgan,
Endi qattiqlashib ketgan
Sho'rlik betimga kuygayman.

Onam "Alpomishim" derdi,
"O'zing Humo qushim" derdi.
Biy telpagim, ko'tar endi,
Men o'tmishimga kuygayman.

O, dilbarim, nahot sening
Kechmoq so'nggi chorang bo'lar.
Uchov telpaklarim,
mening
bilan
qo'shsang,
chortang bo'lar.

Kuntug'mishday qalandarman,
Ovozimni unim bo'g'mish.
Qaysi kuni bo'za topsam,
O'sha kuni kunim tug'mish!

QISMAT

Qushda makon bor der-ay,
Mudom janub sari shay...

Bitta shoir tug'lsa,
Har makondan haydalgay.
She'rga ko'char g'am-g'ussa,
Ko'chalar vatan bo'lsa.

Kapalakday o'ynoqi,
Bir pul hayot qiynog'i.
Qani ko'nglingga ko'chsa,
Ul qizning yuzin oqi.
Avval achchiq choy suzsa,
Qo'lchalar vatan bo'lsa.

Ketmon urgan bolaning
Hali orzulari keng.
U tongda reja tuzsa,
So'ng mag'ribda umidning
Bir quyoshi qon qussa,
Ufq qadar vatan bo'lsa.

Vatan bo'lsa xiyobon
To'ridagi o'rindiq.
O'rindiqqa ming marta
Moslashmoqqa urindiq.
Jonon bilmay holimni
Noz aylasa, ko'z suzsa,

TELBA QO'SHIG'I

(Xalqona)

Majnunga Layli berding,
Nima tufayli berding?
Xudojon, nechun menga
Bir hijron sayri berding?

Tohirning Zuhrosi bor,
Bir-biriga rozi bor.
Hattoki ishq berarda
Toshi bor, tarozi bor.

Imdod tilab termuldim,
Jilab-jilab termuldim.
Shafqat bilmas ekan u,
Chidab-chidab termuldim.

Boysarining g'ururi,
Go'ro'g'lining go'ri bor.
Boybo'rining huzuri -
Alpomishday uli bor.

Yo mening qismatimda
Maston kampir qo'li bor.
Endi omon-omonda,
O'tkir-o'tkir zamonda,
Quyosh chiqar tomonda
Telbalarning sho'ri bor!

Muhabbat uvolimi,
Bo'salar vatan bo'lsa,
Ota, katta dalangda,
Yasholmadim panangda.
Aytiding: g' o' za unmaydi
Sening noshud tanangda!
Netay, axir bu jangda
Nomard ham bitim tuzsa.
Mayli, o'tay ko'changda...
Qismat darbadar bo'lsa,
Vatan, bu - Safar bo'lsa.

Bek ALI

50

HISOR TOG' ETAKLARIDA

Qoyalarning labida
Bulut qo'shiq aytadi...
"Tog'lar eski obida..." -
Burgut qo'shiq aytadi.

Uning boshi osmondir,
Uning poyi hisor tog'.
Qanday yaxshi, burgutdek
Ozodlikni his etmoq.

Oqil daryo, oq daryo,
Oqib-oqib o'tyapmiz.
Biz burgutli tog'larga
Boqib-boqib o'tyapmiz.

Mendan xafa emishsan,
Daraxtdagi qush aytdi.
Chorrahalar, bekatlar,
So'nggi muyulish aytdi.

Aytdi yomg'ir ortidan
Bir dam porlagan quyosh.
Paltosining yengidan
Suv tomchilab turgan bosh.

Shamol ushlab sochimdan,
Yuzimga tortib shappat,
Aytdi avtobusiga
Pul topmagan muhabbat.

Axir, bu katta shahar,
Beparvo o'rmlaydi.
Bir tabassum qilsang gar,
Izmingga yo'rg'alaydi.

Bekorga yurma ranjib,
Uzr-ku, so'ramayman.
Bu toshbag'ir dunyoni
Qog'ozga o'ramayman.

Mendan xafa emishsan,
To'g'ri so'zlarim og'ir.
Soyaboningni yopsang,
Hammasin yuvar yomg'ir.

TEATR HAQIDA SHE'R

Teatr:
Sahna.
O'qish.
Men ishingga qo'rganman ruju.
Kerak edi ssenariy yozish,
Menga juda kerak edi U!

Kitoblarga sarflab kuchimni,
Dardlarimga boqmadim qiyo.
Tamakidan oldim o'chimni,
Undan o'chim olardim go'yo.

Mana, mening so'zimni aytib
Raqibiga yuzlandi aktyor.
Yana xomush izimga qaytdim...
(Qorasini ko'rsatmadi yor.)

Men Majnunga sarfladim so'zim,
Otelloga ko'chirdim nafrat.
Goh so'kinib dunyoni buzdim,
Uyg'onmadi undagi g'aflat.

Yer tepaman xonamda turib,
Kitoblarni otaman shiftga.
Nahotki u ketadi qurib!
Nahot kunim qoladi ipga!

Men tugadim.
Men tamom bo'ldim.
O'zligimdan qolmadi asar:
Teatrga kirib keldi u
Yuragidan Laylini yasab.

Teatr:
Sahna.
O'qish.
Men ishingga qo'rganman ruju.

ONA

Ayam Muhabbat Turxon qiziga

Har kuni tong saharlab
Ishga ketarding, ona.
Seni olib qolishga
Topolmasdim bahona.

Murg'ak edim va nimjon,
Ko'zlarim katta-katta.
Bo'ynimga so'rg'ich osib
Tushganimdek suratda.

Yillar o'tdi oradan
Bahoriga tutib gul.
Men ham ketib boraman,
Bu - o'sha sen ketgan yo'l.

Ammo qaytmayman peshin
Yo qorong'u tushganda.
Ayoq qahratonlardan
Vujudim uvishganda.

Derazadan mo'tirab,
Yo'llarimga tikib ko'z.
Nahotki tushunmaysan,
Nahot bilmaysan hanuz.

Ikkimizni ikki yon
Sochib tashlar bu dunyo.
Topgan bahonalarni
Ochib tashlar bu dunyo.

Murg'ak edim va nimjon,
Lug'atimda to'rtta so'z:
"Yaxshi
borgin,
oyijon,
Sog'indim..." -
vujudim muz!

Yonib ketmas varaqlar
Cho'g' solingan dodimga.
O'sha ko'cha, daraxtlar
Tushaverar yodinga.

Yodimga tushaverar
Derazaning torligi.
Murg'akkina yurakda
Hali mehr borligi.

Har kuni tong saharlab
Mehr tutarding, ona.
Meni uvvos yig'latib
Ishga ketarding, ona.

KETDIM

(U. Azimga)

"Tez ket!

Bu tog'lar qo'yib yubormaydi seni..."

U. Azim

Ketdim, cho'ntagimda uch-to'rtta chaqa,
To'g'ri, yuragimga tor keldi bu joy.
Borimni teng bo'ldim, ey Usmon og'a,
Onamga kuz qoldi, otamga Xudoy.

Cheksiz kengliklarni bahridan o'tdim,
Bag'rimdan yulini b ingradi qishloq.
Qaytadan Tangriga manglayim tutdim,
Yoz! - dedim...

So'ngra qismatimga bitilgan shahar
Sirli xonimlarni etardi ko'z-ko'z.
Kechagi kunimdan edim bexabar,
Ertangi kunimni bilmasdim hanuz.

Ketdim, Yaratganga qilib tavakkal,
Ketmonga hushim yo'q, dalaga tobim.
Ukamga mol qoldi, akamga paykal,
Onamga kuz qoldi, otamga Robbim!

Jo'ralarga esa xaroba do'kon,
Yashirib pullagan arzon araqlar

Va gandraklab kelib quchoqlagan on
Ozgina xijolat chekkan daraxtlar.

Singlimga maktabi, opamga bolasi,
Qo'shnilarga qo'shni, yo'llarga yo'llar.
Qoldi Mamatjonning tilka-porasi...
Nos chekib xotinni silagan qo'llar.

Men esa ketdim qichab qadamni,
Balki, qanotimni qoqayotirman.
Uch og'ayni botir, deydi odamni,
Og'a, aytgil endi qaysi botirman?

Goh otim oqsaydi, goh yo'lim chalkash,
Bir kunim boy bo'lsa, o'n kunim yupun.
Mana, yarim yo'lda tuyayapman g'ash,
Qishloqdan so'qqabosh ketganim uchun.

Ketdim.

Yo'q! Ketdi ul sarviqomat

Qo'limga tutqazib dard, g'am-u alam...

Mayli, ketganlarga tilaymiz omad,

Biroq oson emas qolganlarga ham.

Ketdim...

SAFAR QO'SHIG'I

Bu dunyoda gulim mening
Boshim safar sari og'gan.
Yomg'ir – ko'zyoshlaring sening,
Boshimga yog'gani-yog'gan.

Yaxshi-yomon yo'ldosh kelar,
Yo'ldoshning bag'ri tosh kelar.
Yo'ldoshlardin yana nelar
Boshimga yog'gani-yog'gan?

Sen mushfiq, sen aftodahol,
"Holing ne?" deb berding savol.
Bundan ortiq yana ne hol
Boshimga yog'gani-yog'gan.

Ne gunohki, sazo bo'ldim,
Gul ishqida qazo bo'ldim.
Bu ohang qaysi bulbuldin
Boshimga yog'gani-yog'gan?

Boqsang ko'zimda alamlar,
Qani, sen-la kulgan damlar?
Bunda yetti yot odamlar
Boshimga yog'gani-yog'gan.

Furqatmidim – itday sarson,
Orzu qayda, maqsad qayon?

Biri pinhon, biri ayon
Boshimga yog'gani-yog'gan.

Demish: qaytish bo'lar oxir,
Ummonda ham bo'lar sohil,
Lek shungacha qancha johil
Boshimga yog'gani-yog'gan?!

Bu ko'chalar boshi so'qmoq,
Bolaligim ko'ngli yumshoq.
Endi har kunda ur to'qmoq
Boshimga yog'gani-yog'gan.

Bu dunyoda gulim mening,
Boshim safar sari og'gan.
Achchiq ko'zyoshlaring sening
Boshimga yog'gani-yog'gan.

BIZDAN BALAND

(*Dadam Nurali Eshonqul o'g'liga*)

Ko'p tasalli bermish do'stlar -
Dunyoda ne so'zdan baland?
Garchi tiyron termulsang-da,
Qaro qoshing ko'zdan baland!

Men istamay badar ketdim,
Istaganlar qadar ketdim.
O'z istagim anglayolmay
Qishloqdan har safar ketdim.

Sovuq urdi yo shonamni,
Ko'zlarida yosh onamni.
Ey, do'stlarim, peshonamni
Sho'ri bugun tuzdan baland.

Yo'ldan toyib borayapman,
O'zni koyib borayapman.
Karmonimda bir tanga yo'q,
Darddan boyib borayapman.

Qanday otash, qanday cho'g'san,
Olov tilli chirmovuqsan?
Sevgim janub, bunda yo'qsan,
Shimol bo'ldim muzdan baland.

Ay yoshligim, chopqillading,
Salom bersam, chap qo'llading.
Otamning bo'ynida qoldi
Orzusi ro'yob qo'llaring.

Ota, xarob bo'ldim butkul,
Ketolmadim sizdan baland.
Poyingizda suykalgan ul
Itida tole bizdan baland!

AYLANAR

Yomg'ir qorga aylanar,
Qish bahorga aylanar:
Kiyikday o'ynoqi qiz
Munis yorga aylanar,
Men erga aylanaman.

Suv bulutga aylanar,
Mehr sutga aylanar,
Ko'ksingda yig'ilgan g'am
Jim, sukutga aylanar,
Men sirga aylanaman.

Chumolicha jonim bor,
"Bolam" deb yiqqonim bor.
Bir piyola may bersang,

"Temuriydan qonim bor!"
Deb sherga aylanaman.

O'v-v adashgan ruhimda
G'alat azob turadi.
Men qishloqda yo'g'imda
Otam ketmon uradi,
Men terga aylanaman.

Boyluk qo'rganlar-u,
Baxtni qurganlar bilan,
Jannat talab so'fi-yu
Va do'zaxi g'ar bilan
Yer shariga chiqvolib,
Quyoshning atrofida
Men birga aylanaman.

Toshlar qumga aylanar,
Suv qultumga aylanar.
Qabrim boshida, bilmam
Kimlar kimga aylanar,
Men yerga aylanaman.

MUNDARIJA

Zulfiya Mo'minova. Baxshiyona ovozingni eshitdim.....	3
Samarqand.....	6
Men tug'ilgan qishloq haqida tasvir.....	8
Topolmasmah.....	10
"O'lis makonlarda bo'lib faromush....."	11
Og'ir savollar.....	12
Shoir emasdim unda.....	14
Uyga vazifa.....	15
Singlimga maktub.....	17
Mangu tonmoq qo'shig'i.....	19
Chumoli.....	21
Sendan xavotirman.....	22
O'z qovurg'am.....	25
Tengdoshlarim qo'shig'i.....	26
Iqrof.....	28
Kuz.....	29
Tengqularimga maslahat.....	30
"Yozganim o'zimga....."	31
Men senga teatr qo'yib beraman.....	32
Bir yomg'ir yog'saydi.....	35
Shoir haqida afsona.....	37
Qizimga maktub.....	39
Gulijon.....	41
Anglash.....	43
"Xudoning berari to'zim-da qoldi....."	45
Kosagun shoirning aytganlari.....	46
Telba qo'shig'i.....	48
Qismat.....	49
Hisor tog' etaklarida.....	50
"Mendan xafa emishsan....."	51
Teatr haqida she'r.....	52
Ona.....	54
Ketdim.....	56
Safar qo'shig'i.....	58
Bizdan baland.....	60
Aylanar.....	61

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIG'IDAGI
TOSHKENT VILOYATI CHIRCHIOQ
DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
AXBOROT RESURS MARKAZI

1.287 80m

UO'K: 821.512.133-1(081)

KBK: 83.3(50'zb)

A 49

A 49 Ali, Bek.

Men axir Senman! [matn]: *she'rlar* / B. Ali.

- Toshkent: "Adabiyot" nashriyoti, 2020. - 64 b.

Adabiy-badiiy nashr

Bek ALI

MEN AXIR SENMAN!

She'rlar

Muharrir: *D. Mingboyeva*

Badiiy muharrir: *F. Ermatov*

Sahifalovchi: *N. Soatov*

Musahhah: *Sh. Hakimova*

O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi
"ADABIYOT NASHRIYOTI" MCHJ

Nashriyot litsenziyasi: AI № AA 0043. 27.01.2020.
100129, Toshkent shahri, Markaz-15. 1/90.

☎ (98) 128-30-04. e-mail: mashkhur-press@mail.ru

Bosishga 20.11.2020-yilda ruxsat etildi:

Ofset qog'oz. Qog'oz bichimi: 70x90¹/₃₂

Ofset bosma. Hisob-nashriyot t. 2.0.

Adadi: 10000 nusxa. Buyurtma №346.

"AZMIR NASHR PRINT" MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
100200, Toshkent shahri, Adham Rahmat ko'chasi, 10-uy.

www.azmirprint.uz
104-2344 830823 7070834

Bek Ali (Begali Eshonqulov)
1992-yil 6-iyunda Samarqand viloyati
ishtixon tumanida tugʻilgan. Ayni
paytda "jamiyat" ijtimoiy-siyosiy
gazetasi mas'ul kotibi. She'rlari
Respublika nashrlarida e'lon qilib
kelinmoqda.

BEK ALI

MEN AXIR SENMAN

"ADABIYOT"
NASHRIYATI

ISBN 978-9943-6473-3-6

9 789943 647336